

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 909/06
04.05.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Слободана Дражића, председника већа, Власте Јовановић, мр Љубице Јеремић, Биљане Драгојевић и Николе Станојевића, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа пуномоћник АБ, адвокат, против тужених "ББ" и ВВ, одговорног уредника "ГГ", које заједнички заступа пуномоћник БА, адвокат, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Округног суда у Београду Гж.бр.10352/04 од 29.12.2005.године, у седници одржаној 04.05.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Округног суда у Београду Гж.бр.10352/04 од 29.12.2005.године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог општинског суда у Београду П.бр.8062/03 од 08.09.2004. године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужени солидарно обавезани да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплате износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом, почев од дана доношења и објављивања пресуде 08.09.2004. године, до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправака пресуде, под претњом извршења. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да суд солидарно обавезе тужене да тужиоцу исплате износ од 19.900.000,00 динара као разлику између тражених 20.000.000,00 динара и досуђених 100.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа са законском затезном каматом почев од 08.09.2004. године до исплате, као и у делу у коме је на укупно тражени износ накнаде тражена камата за период од 16.04.2003. године, до 08.09.2004. године, као неоснован. Ставом трећим изреке одбијен је предлог пуномоћника тужених да суд одреди прекид ове парнице до правноснажног окончања кривичних поступака који се код овог суда воде под ознакама К.1362/03 и К.323/04, као неоснован. Ставом четвртим изреке одбијен је предлог тужиоца да га суд ослободи плаћања судских такси. Ставом петим изреке тужени су солидарно обавезани да тужиоцу на име трошкова вођења ове парнице исплате износ од 31.900,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Округног суда у Београду Гж.бр.10352/04 од 29.12.2005. године одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужених и потврђена је пресуда Првог општинског суда у Београду П.бр.8062/03 од 08.09.2004. године.

Против правноснажне пресуде Округног суда у Београду у законском року изјавио је ревизију тужилац на одбијајући део због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. у вези члана 389. раније важећег Закона о парничном поступку, који се примењује на основу члана 491. ст.1. и 4. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04. године), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана .

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 354. ст.2. тач.11. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 354. ст.2. тач.14. ЗПП, на коју тужилац у својој ревизији неосновано указује, јер пресуде садрже разлоге о свим битним чињеницама, па нема недостатака због којих се не би могле испитати.

Неосновани су и наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

У правноснажно окончаном поступку утврђено је да је __.2003. године. у време ванредног стања, након убиства новинара ДД у дневном листу "ГГ" чији је главни и одговорни уредник тужени ВВ објављен текст о тужиоцу под насловом "__, стекао богатство", у коме је описана биографија тужиоца са нетачним и непотпуним информацијама о његовом несавесном пословању у привреди и злоупотреби службеног положаја чиме се лично обогатио, као и о мењању чланства у странкама. Утврђено је да су аутори овог текста текст радили трагом информације из депеше Министарства унутрашњих послова о хапшењу одређених лица између осталих и туженог АА, бившег директора "ГГ" и разговора са председницом Управног одбор "ГГ", што није могао бити поуздан извор оваквих информација без проверавања у тужилаштву и сву у којој фази су поступци који се воде против тужиоца. Тужени нису пружили ни један

тужилаштво и суду у којој фази су поступци која се воде против тужиоца. Тужени нису пружили ни један доказ којим би се потврдила истинитост објављених информација. На овај начин објављивање нетачних и непотпуних информација тужиоцу су проузроковане душевне патње због повреде части и угледа.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно је одлучено о тужбеном захтеву за накнаду штете уз разлоге које прихвата и Врховни суд, па нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Тужени су у обавези да тужиоцу солидарно накнаде нематеријалну штету према одредбама члана 79. до 91. Закона о јавном информисању јер је објављивањем нетачних и непотпуних информација тужиоцу повређена част и углед.

Неосновано се у ревизији истиче да је приликом досуђивања висине накнаде нематеријалне штете погрешно примењено материјално право, јер судови приликом одмеравања висине накнаде морали су, а нису имали у виду друштвену заједницу којој тужилац припада и мишљење просечног члана те заједнице, као и опште мишљење о угледу као моралној категорији коју та заједница има, нити да је спорни чланак са тешким инсинуацијама објављен у време ванредног стања и повећане друштвене тензије због убиства премијера, те шири контекст опште неодговорности према јавности и раширену појаву злоупотребе штампе.

Према одредби члана 200. ст.2. Закона о облигационим односима висину новчане накнаде нематеријалне штете суд утврђује оценом значаја повређеног добра и циља накнаде пазећи при томе да се накнадом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом на основу критеријума који утичу на висину ове накнаде полазећи од начела правичности.

Тужиоцу је у складу са наведеним законским критеријумима и оценом свих околности случаја досуђена правична новчана накнада због повреде части и угледа у средствима јавног информисања која му припада у време пресуђења уважавајући значај повређеног добра и заштићеног интереса оштећеног лица суд је тужиоцу пружио тражену грађанско-правну заштиту, а одговорна лица обавезао на накнаду штете правилном применом одредбе члана 200. Закона о облигационим односима. Новчана накнада досуђена по наведеној законској одредби је вид грађанско-правне санкције за штету учињену повредом права личности која предвиђена поред санкције предвиђене одредбом члана 199. истог закона. Она се досуђује када се оштећеном само на тај начин може пружити пуна сатисфакција у складу са циљем којем накнада нематеријалне штете служи. У овом случају није тражена санкција (објављивање пресуде) коју предвиђа члан 199. наведеног закона. Новчана накнада нематеријалне штете проузроковане повредом права личности по својој природи није репарација већ сатисфакција која се постиже и самим сазнањем за пресудом утврђену одговорност штетника и изречену грађанско-правну санкцију због повреде Уставом и законом заштићеног личног права или добра, као и објављивањем те пресуде. У том смислу, новчана накнада за овај вид штете има превасходно значај моралне сатисфакције, а та сврха је постигнута и висином досуђене накнаде одмерене правилном применом члана 200. ст.1. ЗОО и члана 223. Закона о парничном поступку. С тога наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Неосновано је указивање и на погрешну примену материјалног права у доношењу одлуке о одбијању предлога тужиоца да га суд ослободи плаћања судских такси и доношењу одлуке о трошковима. Ово зато, што су одлуке судова засноване на правилној примени одредби члана 172. те члана 154. и 155. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога Врховни суд је на основу члана 393. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа-судија,

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ЗС